

गर्दी माछा प्रजनन प्रविधि

गर्दी माछा नेपालका नदी, नाला तथा तालहरूमा पाईने स्थानीय जातको माछा हो। जलाशय आसपास बसोबास गर्ने विभिन्न समुदायको जीविकोपार्जनमा यो माछाले महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याएको छ। यस माछाको प्रजनन रहु, नैनी, भाकुर माछासँग मिल्दो-जुल्दो हुन्छ। यसलाई एकजातीय तथा बहुजातीय तरिकाले अरु कार्प माछा जस्तै पोखरीमा पाल्न सकिन्छ। यो माछा नदीमा १ किलो ग्राम तौल भएको पाईएको छ।

प्रजनन प्रविधि

यस माछाको प्रजनन कृत्रिम तरीकाबाट भाले तथा पोथी माछालाई उपयुक्त हर्मोन प्रयोग गरी गर्न सकिन्छ। सामान्यतया पोथीलाई ०.४ मिलीलिटर र भालेलाई ०.२ मिलीलिटर ओभाप्रिम प्रति के.जी. माछाको तौलका हिसावले एक पटक दिनु पर्दछ।

गर्दी माछाको प्रजनन सम्बन्धी केही तथ्य

- परिपक्वता: १ वर्ष उमेर पुगेको
- प्रजनन समय: जेष्ठ-श्रावण
- उपयुक्त पानीको तापक्रम: २५-३० डि. से.
- पोथीको उपयुक्त तौल: १५० ग्राम देखि माथि
- भालेको उपयुक्त तौल: १०० ग्राम देखि माथि
- प्रजनन सफलता: १०० प्रतिशत
- अण्डा उत्पादन दर: २४३००० प्रति केजी
- फर्टिलिटी प्रतिशत: ९० प्रतिशत सम्म
- ह्याचिविलिटी प्रतिशत: ८० प्रतिशत सम्म
- भुरा कोरल्ने (ह्याचिङ्ग) समय: १८-२४ घण्टा

नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद
मत्स्य अनुसन्धान महाशाखा